

2. Лурия А. Р. Язык и сознание; под. ред. Е. Д. Хомской. М. : Изд-во Моск. ун-та, 1979. 320 с.

3. Purdy M. What is listening? 1997. URL: https://www.researchgate.net/publication/285272127_What_is_listening. (Last accessed: 17.03.2021).

4. Adelman K. The Art of Listening in an Educational Perspective Listening reception in the mother tongue. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.3402/edui.v3i4.22051>. (Last accessed: 17.03.2021).

5. Rost M. Teaching and Researching Listening. Routledge, 2015. 342 p.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-180-0-55>

КОМУНІКАТИВНИЙ МЕТОД ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Шовкопляс О. І.

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської мови

Державний університет телекомунікацій

м. Київ, Україна

Сучасна методична наука є комплексною наукою, що включає в себе лінгводидактику і методику навчання іноземним мовам. Лінгводидактика виступає в якості методологічного аспекту теорії навчання іноземної мови, та являється наукою, що вивчає і формує загальні закономірності способів засвоєння іншомовних знань, навичок і умінь [1, с. 252-254]. Методика навчання іноземної мови розглядає загальні положення, що стосуються процесу передачі іншомовних навичок, знань, умінь. Об'єктом методики виступає процес навчання іноземної мови або процес засвоєння студентами змісту освіти з іноземної мови в конкретних умовах навчання [2, с. 54].

На сьогоднішньому етапі більшість закладів вищої освіти застосовують підхід, заснований на компетентностях, де застосовуються активні та інтерактивні навчальні стратегії навчання [3, с. 61]. Перехід до освіти, заснованої на формуванні комунікативної компетентності студентів в межах вивчення іноземної мови, приносить користь як студентам, так і викладачам [4, с. 38]. Найважливішими завданнями в межах вивчення іноземної мови для формування комунікативної компетентності студентів є наступні: накопичення, закріплення та відпрацювання словникового запасу, пов'язаного з професійним середовищем; формування навичок

професійного спілкування в іншомовному середовищі – активна участь у зустрічах, переговорах, презентаційні навички тощо; розвиток навичок монологічного мовлення у професійному спілкуванні; вдосконалення навичок оволодіння діалогом на спеціальні теми; розвиток мовленнєвих навичок на різні тематики; оволодіння та створення навичок аналізу іноземного тексту загальної тематики тощо [5, с. 68].

Застосування комунікативного методу для вивчення іноземної мови сприяє розвивати вміння мислити цільовою іноземною мовою в умовах реального життя. Викладач моделює на практичному занятті різні ситуації для спілкування іноземною мовою, тим самим заохочуючи студентів до участі в комунікаційному процесі. Виростання комунікативного методу дозволяє спілкуватися не тільки між викладачем та студентами, а й між самими студентами. Студентам пропонуються завдання, під час виконання яких вони можуть систематично розвивати всі основні мовні навички (аудіювання, говоріння, читання та письмо) [6].

Основне місце в комунікативній методиці навчання іноземної мови займають ігрові ситуації, робота з партнером, завдання на пошук помилок, які дозволяють нарощувати словниковий запас і вчать аналітично мислити. Ігрові ситуації являються колективною, цілеспрямованою навчальною діяльністю, коли кожен учасник і команда в цілому об'єднуються для вирішення головної проблеми та орієнтують свою поведінку на перемогу. Основна мета ігрових ситуацій – сформулювати та відпрацювати конкретні вміння діяти у чітко визначених мовних ситуаціях. Студенти в процесі застосування ігрових ситуацій для вивчення іноземної мови вчать швидко аналізувати задані умови, приймати оптимальні рішення та вирішувати різноманітні проблеми [7, с. 178].

Комунікативний метод базується на твердженнях, що для успішного вивчення іноземної мови студентам необхідно знати не лише мовні форми (тобто граматику, лексику та вимову), а й мати уявлення про те, як їх використовувати з метою реального використання іноземної мови в процесі спілкування.

Слабкою ланкою комунікативного методу визначається вивчення граматики. Деякі дослідники вважають, що грамика буде засвоюватися автоматично, це означає, що немає необхідності вивчати її окремо, однак це не вірне твердження. Вивчення граматики в комунікативному методі навчання іноземної мови повинно займати 30% в процесі вивчення, проте граматичні знання даються безсистемно, часто викладаються у вигляді короткого коментаря. В результаті студент не розуміє логіку мови та не може використовувати її повною мірою.

Ще один серйозний недолік комунікативного методу – ігнорування викладачем помилок студентів. Згідно із відомою методикою Penny Euge, в останні роки студенти просять викладачів виправити мовленнєві помилки, оскільки при хорошому рівні розмовної мови можна помітити очевидні прогалини в знаннях граматики, що є серйозною перешкодою для проходження співбесіди в іноземній компанії або іспитів для отримання міжнародного сертифікату [6].

Основними перевагами комунікативного методу є наступні: усуває не лише мовний, а й психологічний бар'єр; вчить швидко формулювати свої думки та вільно говорити; формує навик сприйняття та розуміння англійського мовлення; вчить студентів не перекладати свої думки з української на англійську, а вміти спонтанно говорити на різні теми; передбачає правильний і простий принцип вивчення граматичних конструкцій і нових слів для спілкування; використовуються лише автентичні сучасні тексти, відео– та аудіоматеріали в процесі вивчення іноземної мови, що дозволяє студентам без будь-яких труднощів розуміти сучасну мову; розвинути правильну вимову тощо [8, с. 80-81].

Отже, можна зробити висновок, що застосування комунікативного методу навчання іноземних мов сприяє формуванню комунікативної компетентності студентів та забезпеченню успішного працевлаштування після закінчення навчання та фаховій відповідності вітчизняному та міжнародному ринку праці.

Література:

1. Abdýllaev A. Aktýalnye problemy obýcheniia arabskomý iazyký. *Molodoi ýchenyi*. 2019. №42. pp. 252-254.
2. Kazakbaev A. The problems and methods of teaching foreign languages. *The Light of Islam*. 2020, Vol. 2020, Iss. 2, Article 8, pp. 51-60. URL: <https://uzjournals.edu.uz/iiiau/vol2020/iss2/8> (дата звернення: 04.12.2021).
3. Vasbieva D.G., Kalugina O.A. An Analysis of Students' Intercultural Competence Levels in a Non-Linguistic Higher School. *XLinguae Journal*, 2016, Volume 9, Issue 3, pp. 58-69.
4. Kalugina O.A. Development of students' professional communicative competence in an economic higher school. *XLinguae Journal*, 2016, Volume 9, Issue 4, pp. 37-45. DOI: 10.18355/XL.2016.09.04.37-4 (дата звернення: 04.12.2021).
5. Hà Thị Kim Hằng. Influence of business english on formation of professional competence of students. *The European Journal of Humanities and Social Sciences, Philology and linguistics*, 2020. Issue 1. pp. 68 – 70.

DOI: <https://doi.org/10.29013/EJHSS-20-1-68-70> (дата звернення: 04.12.2021).

6. Lyubova T., Bilyalova A., Yevgrafova O.G. Grammatical and Communicative Method – A New Approach in the Practice of Teaching Foreign Languages. *Asian Social Science*. 2014, Vol. 10, No. 21, pp. 261-266. URL: <http://dx.doi.org/10.5539/ass.v10n21p261> (дата звернення: 04.12.2021).

7. Murotova G., Umrzoqova G., Pardayeva S. Effective methods of teaching english speaking at a non-linguistic university. *EPRA International Journal of Research and Development (IJRD)*. 2020, Vol. 5 (3). pp. 455-458. URL: DOI: 10.36713/epra2016 (дата звернення: 04.12.2021).

8. Yuldasheva Z. F., Aminova Z. R. Communicative method of teaching foreign languages. *Научный журнал*, 2020, № 2 (47), С. 80-81.